

Sygn. akt III CSK 219/09

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 20 maja 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jacek Gudowski (przewodniczący)
SSN Irena Gromska-Szuster (sprawozdawca)
SSN Marian Kocon

w sprawie z powództwa Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezydenta
Miasta K.

przeciwko kuratorowi spadku po S. B. i L. R. – B. P.

o ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 20 maja 2011 r.,

skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 17 kwietnia 2009 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Skarb Państwa reprezentowany przez Prezydenta Miasta K. w pozwie skierowanym przeciwko B. P. – kuratorowi nie objętego spadku po S. B. i L. R. wnosił o ustalenie, że Skarbowi Państwa przysługuje na podstawie art. 34 ust.1 lit. a w związku z art. 1 ust.1 dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i ponemieckich (Dz. U. Nr 13, poz. 87 ze zm.) prawo własności zabudowanej nieruchomości położonej w K. przy ul. B. [...] objętej księgą wieczystą nr [...] prowadzoną przez Sąd Rejonowy w K.

Kurator wносиła o oddalenie powództwa podnosząc zarzut braku legitymacji biernej.

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 15 grudnia 2008 r. oddalił powództwo dzieląc zarzut pozwanej, a Sąd Apelacyjny zaskarżonym wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2009 r. oddalił apelację strony powodowej.

Sądy obu instancji stwierdziły, że w świetle art. 935 § 1 w związku z art. 667 § 2 k.p.c., kurator spadku może pozywać i być pozywany jedynie w sprawach wynikających z zarządu nieruchomością spadkową, a zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyrokach z dnia 5 kwietnia 1956 r. III CR 566/56 (OSN z 1956 r., nr 4, poz. 83) i z dnia 8 lipca 1969r. III CRN 220/69 (OSNC z 1970 r., nr 5, poz.83), spór o ustalenie własności nie mieści się w pojęciu zarządu nieruchomością.

W skardze kasacyjnej opartej na podstawie przewidzianej w art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. strona powodowa zarzuciła naruszenie art. 935 § 1 w związku z art. 667 § 2 i w związku z art. 666 § 1 k.p.c. przez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że udział kuratora spadku w procesie o ustalenie własności nieruchomości wchodzącej w skład spadku nie mieści się w pojęciu wykonywanego przez niego zarządu nieruchomością spadkową, co doprowadziło do niewłaściwego zastosowania art. 935 § 1 w związku z art. 666 § 1 k.p.c. i uznania, iż kurator spadku nie ma legitymacji procesowej biernej w sprawie o stwierdzenie nabycia przez Skarb Państwa własności przedmiotowej nieruchomości.

Przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej wyłoniło się zagadnienie prawne budzące poważne wątpliwości, które Sąd Najwyższy sformułował w pytaniu: „czy kurator spadku jest biernie legitymowany w sprawie o ustalenie nabycia przez Skarb Państwa na podstawie dekretu z dnia 8 marca 1946 roku o majątkach opuszczonych i poniemieckich (Dz. U. Nr 13, poz. 87 ze zm.) własności nieruchomości wchodzącej w skład spadku?” i przekazał do rozstrzygnięcia powiększonemu składowi Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy uchwałą składu siedmiu sędziów podjętą w dniu 1 lutego 2011 r. III CZP 78/10 udzielił na to pytanie odpowiedzi twierdzącej.

Zgodnie z art. 398¹⁷ § 2 k.p.c. stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy w powyższej uchwale jest wiążące w rozpoznawanej sprawie, a zatem Sąd Najwyższy jest nim związany przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej strony powodowej, w której jedynym zarzutem było naruszenie wskazanych wyżej przepisów i bezpodstawne przyjęcie, że kurator spadku nie ma legitymacji biernej w rozpoznawanej sprawie o ustalenie nabycia przez Skarb Państwa – na podstawie dekretu o majątkach opuszczonych i poniemieckich – własności nieruchomości opisanej w pozwie, wchodzącej w skład spadku po S. B. i L. R.

W świetle podjętej w sprawie uchwały składu siedmiu sędziów i argumentów przedstawionych w jej uzasadnieniu, zarzut skargi kasacyjnej należało uznać za uzasadniony, co prowadziło do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego (art. 398¹⁵ k.p.c. oraz art. 108 § 2 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.).